

Iz Moravskega. — 15. dne t. m. se je umrlemu slavnemu skladatelju gosp. Förchtgott-Tovačovskemu z veliko slovesnostjo odkril spominek v njegovem rojstnem mestu Tovačovu. Hiše tega majhnega Hanaškega mestica okinčane so bile s slovanskimi zastavami in mnogo naroda bilo je pričujočega. Ko je zbrano množico pozdravil mestni župan gosp. Látal, je načelnik svečanostnega odbora gosp. Šramota v imenu akademičnega društva Dunajskega mestnemu zastopu izročil lično ploščo v pomnik mnogozaslužnemu skladatelju slovanskih pesmi. Zvečer je bil koncert. Kakor pa nobene slovanske svečanosti ni brez ovér, tako je bilo tudi tu. C. k. okrajni glavar je prepovedal vzidanje ploščice spomenice v zid šolskega poslopja — in še le, ko je na pritožbo županovo c. k. deželni šolski svet to dovolil, bila je drugi dan vzidana. Tako se Slovanom v Avstriji povsod zapreke stavijo tudi o prav nedolžnih početjih. Naj se nemčurija varuje, da ne pride „der zahlande Tag“, kajti pohlevna slovanska duša sicer vse pretrpi, pa nič ne pozabi.

Iz Galicije. — Volitve za deželni zbor so razpisane; kmečke občine volijo 24., mesta in kupčijska zbornica 26., veliki posestniki pa 31. oktobra.

Ogersko. — Kako slabo stojé finance prevzetnih Magjarov, kaže vladni denarni izkazek drugih kvatrov tega leta. Primanjka prve polovice tega leta znaša 36 milijonov; vladni proračun za celo letošnje leto pa izkazuje primanjka le 8 milijonov gold. Koliki razloček! Magjari so po takem ravno tako slabi računarji, kakor predrzni politikarji.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Deželni zbor se je zopet začel 28. dne t. m. Se bode li po počitnicah kaj ogrel ze interes jugoslavenstva? Zadnji čas bi bil, da prestane Hrvatov presrečna ljubav do Magjarorszaga!

Iz Turškega bojišča. — Z velikansko radostjo poročamo danes o Srbih nekaj enacega, kakor smo v predzadnji številki pisali o Črnogorcih. Pod poveljstvom Črnajeva in z izdatno pomočjo Horvatoviča so popolnoma potolkli veliko Turško armado Ejub-paševo in zagnali po šestdnevnem hudem boju Turke nazaj do Katuna. Ko ne bi bili Srbi po tako dolgem in krvavem boju tako hudo vtrujeni, gotovo bi bili gnali Turke še dalje. Zmaga ta je velikanska. Črnajev je bil Turke prisilil k boju na planem, Horvatovič pa jih zgrabil ob levem krilu in tako izdatno pripomogel k zmagi. Telegrami poročajo, da je Turka mrtvega od 15 do 20.000, a to menda v vseh šestih dneh boja. Druga poročila se glasé, da je 25. dne t. m. bilo mrtvih na bojišči 6000 Turkov, kar je bolj verjetno. Turki so popustili ves šotor z vsem vojnim orodjem, plen Srbov je bil velikansk. Koliko ljudi so zgubili Srbi, to se še ne vé, le toliko je znano, da je padlo tudi 31 Ruskih častnikov, ki so vojake posebno navduševali. Tako je rešil Črnajev sijajno svojo čast in pokazal, da je previden in izurjen vojskovodja. Iz začetka se je bil umaknil Turkom, kateri so prej sem ter tje cincali, ker je vedel, da morajo priti do Aleksinca. Pripravljaj je tedaj svojo vojno, v kateri je bilo veliko orožja ne vajenih novincev, za boj, spoznaval posamesne oddelke in primerjal, kje ali za kaj bi se ta ali oni dal posebno rabiti. Zato je potreboval nekoliko časa in pridobil si ga s tem, da se je umaknil Turku na varne kraje. Ko je bila vojna njegova za glavni but pripravljena in ko je Turek prišel v nastavljeno mu past, ga je prijel in sijajno pobil, kakor Črnogorski knez Muklara. — S tem, se ve da, še vojska ni pri kraju, marveč bijejo se dalje, ker so Srbi prijeli manjši oddelek Sajib paše, ki

se je bil na levem bregu Morave v naglici vtaboril. Boj traja tedaj še dalje. Bog daj Srbom srečo!

Nemški „turški“ listi zdaj, ko vidijo Turke v taki nevarnosti, hité kvasiti o pomirji ali celó o miru. A za obojno je čas zdaj jako neprilichen. Srbi so — vsaj začasno — na konji, tedaj bi ne dovolili še pomirja pod neugodnimi pogoji; o ugodnih pa do zdaj še slišati ni bilo. Ruski časnik „Golos“ vrh tega pravi, da na mir Srbi ne bodo mislili prej, ko bo zadnji Turek iz Srbske zemlje pregnan; Srbi sami pa so tako navdušeni za boj, da ne mislijo na mir, dokler ni Turek do zadnjega potolčen. Če se bo tedaj Evropska diplomacija vmes vtaknila, utegne doživeti ravno tako fiasco, kakor z Andrassyevimi reformami, ako pogoji Srbom ne bodo ugodni. Vse, kar bi utegnila diplomacija zdaj doseči, bi bilo pomirje za par dni, ker so počitka potrebni ravno tako Srbi, kakor Turki, posebno zadnji, kajti glavni poveljnik Turške armade, Kerim-paša, je telegrafiral v Carigrad po naglo pomoč. — Toda v Carigradu je že zdaj malo vojakov in še ti so le tuji; le toliko jih je, kolikor jih je treba za javno varnost; kaj jim morejo tedaj od tod poslati! Vrh tega je tudi v Carigradu strah in trepet, vse se boji revolucije. Sedanji sultan — če je — je tako bolan, da še celó svojih znancev ne pozná več. Zato ga neki priganja veliki vezir, naj se odpové vladanju na ljubo svojemu bratu Abdul Hamidu, ker sicer se utegne vneti revolucija za sina Abdul-Azizevega. To pa po koranu ne gré prav, zato se bo najbrže v kratkem zgodila v Carigradu nenadoma zopet stolna prekucija, na katero Midhat-paša že pripravlja Evropske vlade. Iz tega se vidi, da Turčija ríje v pogin od znotraj in od zunaj.

O Črnogorcih ni važnih novic. Le toliko je znano, da so Hercegovino do malega iztrebili Turka in da knez z glavno četo vdari lahko kamor koli. Pričakujejo le še ene armade, ki je neki iz Albanije na poti.

Pri Osojniku v Dalmaciji so Turške čete vnovič prestopile Avstrijsko mejo, odgnale Avstrijskim podložnikom veliko živine, streljale po kmetih, ki so svojo živino zahtevali nazaj, in celo po Avstrijskih žandarjih. Kaj je vkrenila Avstrijska vlada, oziroma Andrassy, za varnost Avstrijskih prebivalcev ob Turški meji, tega še ne vemo, kajti trije oddelki vojakov, ki so zdaj bili tje poslani, niso menda zadostno poroštvo za varnost Avstrijskih državljanov pred tako divjimi Turškimi četami. Ali grof Andrassy zato ne obdá mej z zadostnimi stražami, ker so mejani — Slovani?

Kako strašansko divjajo Turki neprenehoma, kamor koli pridejo, to priča med tisoč in tisoč dogodbami grozovita krvoločnost v Bosni 28. in 29. dne u. m. v vasi Uinci, kjer so ropali, hiše požigali, ženstvo skrunili, dečke morili; med drugimi pa tudi ženi, ki je bila v drugem stanu, trebuh prerezali, da so videli, ali je otrok možkega ali ženskega spola, in ko so našli dečka, so ga na kosce razrezali, v ogenj vrgli in tako pečene kosce psom vrgli! Groza strese človeka, ki to le bere.

Listnica vredništva. Gosp. Gašp. Kr. . . . v M.: Ker ne poznamo navedenih dveh knjig, nam ni mogoče kritike o njih natisniti. — Gosp. K. v. Tr.: Prejeli; drugi pot pride.

Žitna cena

v Ljubljani 26. avgusta 1876.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 8 fl. 45. — banaška 9 fl. 85. — turšice 5 fl. 40. soršice 6 fl. 20. — rži 6 fl. 17. — ječmena 4 fl. 39. — prosa 4 fl. 39. — aide 5 fl. 53. — ovsa 3 fl. 80. — Krompir 3 fl. 40 kr. 100 kilogramov.